

Adviescommissie Gids Proportionaliteit

Op 18 maart 2022 ontving de Adviescommissie Gids Proportionaliteit de *“Beleidsreactie evaluatie stelsel Gids – versie 18 maart 2022”*, met het verzoek hierop een reactie te formuleren. Deze reactie vindt u hieronder.

Allereerst wenst de Adviescommissie te benadrukken, dat zij er uitermate prijs op stelt de gelegenheid te hebben gekregen een reactie te formuleren op deze versie van de beleidsreactie. De vraag voor een reactie ziet de Commissie als een weerspiegeling van de – na een wat rommelige start – sterk verbeterde samenwerking tussen (vaste) contactpersonen van het ministerie en de Adviescommissie.

De Adviescommissie herkent als doelstelling van het stelsel van wijziging om (citaat) *“eenzijdige wijzigingen van de Gids vanuit mijn ministerie uit te sluiten”*. Tegelijkertijd constateert de Adviescommissie, dat het stelsel daar op dit moment nog niet geheel aan voldoet. In de laatste versie van de Gids Proportionaliteit (1 jan 2022) zijn immers wijzigingen verwerkt die niet op voorhand ter advies zijn voorgelegd aan de Adviescommissie. Wij attendeerden u daar eerder op. Wel zijn, naar aanleiding daarvan, deze wijzigingen voorafgaand aan publicatie nog aan de Commissie toegelicht. Het lijkt de Commissie voor de hand liggend om op basis van het Kwink onderzoek naar het stelsel van wijzigingen voorstellen te doen om dit voor de toekomst te voorkomen. Dat zou in de visie van de Commissie eenvoudig kunnen door te borgen dat elke voorgenomen wijziging éérst ter advies voorgelegd wordt aan de Adviescommissie, en niet pas achteraf ná besluitvorming in de ministerraad.

De Adviescommissie herkent de (citaat) *“brede betrokkenheid vanuit het werkveld bij de Gids”*. Dat aanbestedende diensten vanuit het Rijk en de speciale-sectoren zich in mindere mate betrokken voelen wil echter niet zeggen, dat de stem van deze diensten door de Adviescommissie niet gehoord wordt (bijvoorbeeld maar niet uitsluitend via het kanaal Nevi waar vele betrokkenen uit deze diensten lid van zijn). Het is wél zo, dat de Adviescommissie negatief heeft geadviseerd over een verzoek vanuit de Rijksoverheid voor aanpassing van de Gids¹ (drempelbedragen), omdat een dergelijke aanpassing naar de mening van de Adviescommissie inbreuk zou maken op het wezen en het fundament van de Gids (*individuele afweging per opdracht*²). Voor de speciale sectoren is de Gids – door een onduidelijkheid in het amendement Schouten-Ziengs³ – pas vanaf 2016 specifiek van toepassing verklaard terwijl de Commissie zelf (zie toelichting 1^e herziening) bij het opstellen van de Gids de klassieke sectoren als uitgangspunt had genomen maar daarmee niet heeft beoogd de toepassing tot die sectoren te beperken. Naar de Commissie heeft begrepen is de professionaliteit bij die sectoren evenwel van zodanig niveau dat de toepassing van de Gids

¹ Informeel advies dd. 26 juni 2017

² Zie verslag vergadering Adviescommissie dd. 9 juni 2017

³ Amendement Schouten/Ziengs (Kamerstuk 32 440, nr. 50)

voor hen hoe dan ook geen belemmering inhoudt, en derhalve ook geen wijziging zou behoeven.

De Adviescommissie leest in de beleidsreactie (citaat): *“Stakeholders zijn over het algemeen van mening dat een periodieke evaluatie van de inhoud van de Gids en het stelsel van wijziging wenselijk is”*. De Adviescommissie is verrast dat op basis van een onderzoek naar het stelsel van wijziging conclusies getrokken worden over de inhoud van de Gids. Dat lijken de Commissie twee verschillende zaken. Immers terecht wordt in de beleidsreactie geconstateerd: *“Het stelsel van wijziging van de Gids is door Kwink groep geëvalueerd, niet de inhoud van de Gids proportionaliteit zelf”*.

De Adviescommissie blijft onverminderd haar schouders zetten onder toetsing van de aansluiting van de tekst en de voorschriften in de Gids (die gelezen dienen te worden binnen de totale context van de Gids) bij de actuele aanbestedingspraktijk. Op dit moment lijkt er geen directe aanleiding om ervan uit te gaan dat die aansluiting er nu niet is. Het Kwinkrapport constateert ook dat op basis van de gesprekken met de stakeholders de Gids op hoog draagvlak kan rekenen en momenteel geen reden wordt gezien voor nieuwe adviesaanvragen. De Commissie heeft dan ook tot op heden geen aanleiding gezien voor een ambtshalve advies op dit vlak. Uiteraard blijft de Commissie ook in overleg met die aanbestedingspraktijk teneinde te borgen dat een voor alle betrokkenen optimale Gids beschikbaar blijft. Zoals ook uit de conclusies van het rapport blijkt, doet de Commissie dat vanuit een breed draagvlak, zowel bij de grote spelers op de markt als bij het midden- en kleinbedrijf. In dat kader is de Commissie het dan ook eens met de minister dat de Gids een belangrijk instrument is in het *“toegankelijk maken van overheidsopdrachten voor het midden- en kleinbedrijf (mkb)”*.

Adviescommissie Gids Proportionaliteit

- Mr. J.A. (Joost) Heurkens, lid Adviescommissie
- H.J.I.M. (Hub) Keulen, lid Adviescommissie
- Mr. M.A.Th. (Meriam) de Koning-van Rutte, lid Adviescommissie
- Dr. M.A.J. (Marcel) Stuijts, lid Adviescommissie
- Prof. mr. J.M. (Jan) Hebly, voorzitter

Den Haag, 6 april 2022